
Chabsko, st. 24 (GAZ 334), gm. Mogilno, woj. bydgoskie, AZP 48-37/-

Informator Archeologiczny : badania 32, 128

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Bocheń, st. 16 (Strugienice, st. 4), gm. Zduny, woj. skierniewickie, AZP 59-55/25 - patrz: wczesne średniowiecze

Brodno, st. 1, gm. Środa Śląska, woj. dolnośląskie, AZP 77-24/10 - patrz: środkowa i późna epoka brązu

Bubel Stary, st. XIV-XV i XVII, gm. Janów Podlaski, woj. bialsko-podlaskie, AZP 56-87 - patrz: środkowa i późna epoka brązu

CHABSKO, st. 24 (GAZ 334), gm. Mogilno, woj. bydgoskie, AZP 48-37/-

- ślady osadnictwa kultury ceramiki wstęgowej rytej (neolit)
- ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych (fazy II – III, neolit)
- ślady osadnictwa kultury amfor kulistych (neolit)
- ślady osadnictwa kultury trzcinieckiej (wczesna epoka brązu)
- osada kultury łużyckiej (III - IV okres epoki brązu, okres halsztacki faza C)
- osada kultury przeworskiej (faza B₁ wczesnego okresu wpływów rzymskich)
- ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego

Ratownicze badania wykopaliskowe na trasie gazociągu tranzytowego Jamał – Europa zachodnia, przeprowadzone przez mgr. Jacka Nowakowskiego, nadzory prowadzone przez mgr. Przemysława Bobrowskiego (Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Oddział w Poznaniu, Zespół ds. Ratownictwa Archeologicznego). Koordynacja prac - doc. dr hab. Lech Czerniak. Finansowane przez EuRoPol GAZ S.A.

Stanowisko zostało odkryte w latach 80-tych w wyniku badań w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski. Powtórnie prowadzone były obserwacje powierzchniowe w 1994 przez ekspedycję przygotowującą archeologiczne opracowanie trasy przebiegu gazociągu. W programie badań ratowniczych wytypowano je do wyprzedzających badań wykopaliskowych. Ratownicze badania wykopaliskowe zostały przeprowadzone w dniach od 1 do 30 września 1995 r (23,4 ara) i w czerwcu 1998 r. w trakcie nadzorów nad pracami montażowymi (6 arów; trasę odhumusowano na szerokości 17 metrów, a nie, jak planowano, 13 metrów).

Badania przeprowadzono według zasad metodycznych przyjętych dla wszystkich stanowisk eksplorowanych wykopaliskowo w ramach omawianej inwestycji. Po zdjęciu humusu przy pomocy spychacza oczyszczono całą powierzchnię stanowiska. Obiekty ukazywały się najczęściej bezpośrednio pod humusem. Ogólnie zarejestrowano 106 obiektów, w tym około 40 jam.

1 - Początek osadnictwa na stanowisku wyznacza pojawienie się osiedla reprezentującego kulturę ceramiki wstęgowej rytej. Odkryto 2 jamy.

2 - Osadnictwo kultury pucharów lejkowatych (fazy II - III), kultury amfor kulistych, kultury trzcinieckiej zanotowano w formie pojedynczych fragmentów ceramiki.

3 - Osadę kultury łużyckiej (III - IV EB, HC) reprezentuje 18 obiektów (ziemianki, paleniska, jamy, dołki posłupowe). Poza tym odkryto 1 ciałopalny grób jamowy tej kultury, który nie należał najprawdopodobniej do odrębnego cmentarzyska.

4 - Większość obiektów reprezentuje kulturę przeworską (faza B₁). Zarejestrowano pełny przekrój obiektów typowych dla osiedli tej kultury: od domów mieszkalnych przez jamy gospodarcze po paleniska. Niezbyt intensywne zagęszczenie występowania obiektów potwierdza, że w strefie badań znalazło się obrzeże osady. Wśród 4 domów trzy miały charakter półziemianek (budowle słupowe częściowo - przeciętnie ca 50 cm - zagłębione w ziemię), a jedna (nie można jednak wykluczyć, że jest ona starsza od pozostałych i reprezentuje kulturę łużycką) słupowy. Oprócz nich odkryto piec wapienniczy i jamę, w której przechowywano wapno. Odsłonięto także cztery paleniska.